

Bocian biały na świecie, w Europie i Polsce

Adam Zbyryt
Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

„Co piąty bocian jest Polakiem”

„Polskę zasiedla najliczniejsza populacja
bociana białego na świecie.”

Czy to prawda?

Plan prezentacji

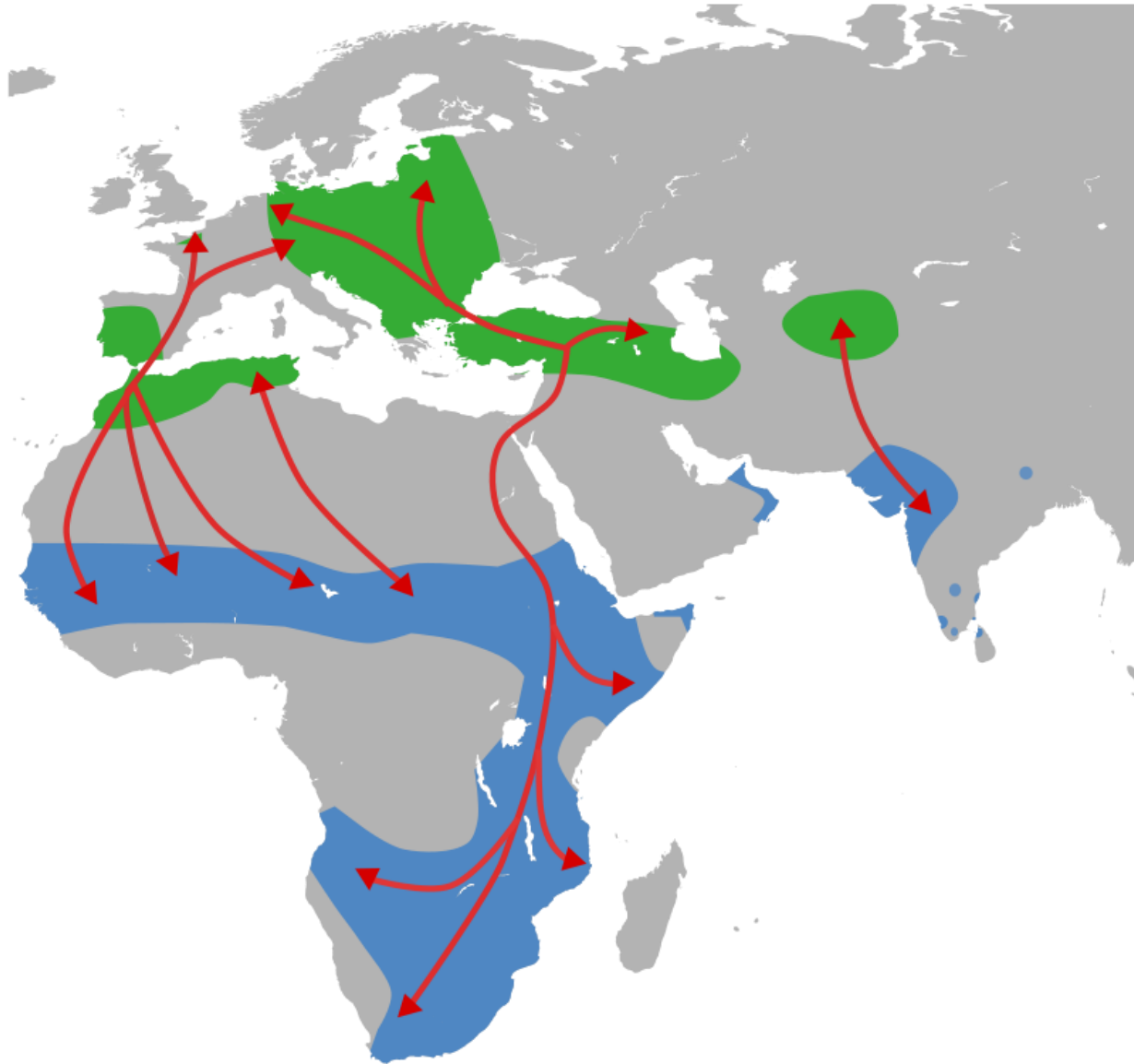
- Stan populacji
- Zagrożenia

Bocian biały na świecie

- W obrębie rodzaju *Ciconia* 9 gatunków:
- Lęgowy w 44 krajach.
- Liczebność populacji lęgowej: 233 000 par (2004).
- Trend populacji – wzrastający.

Występowanie bociana białego na świecie

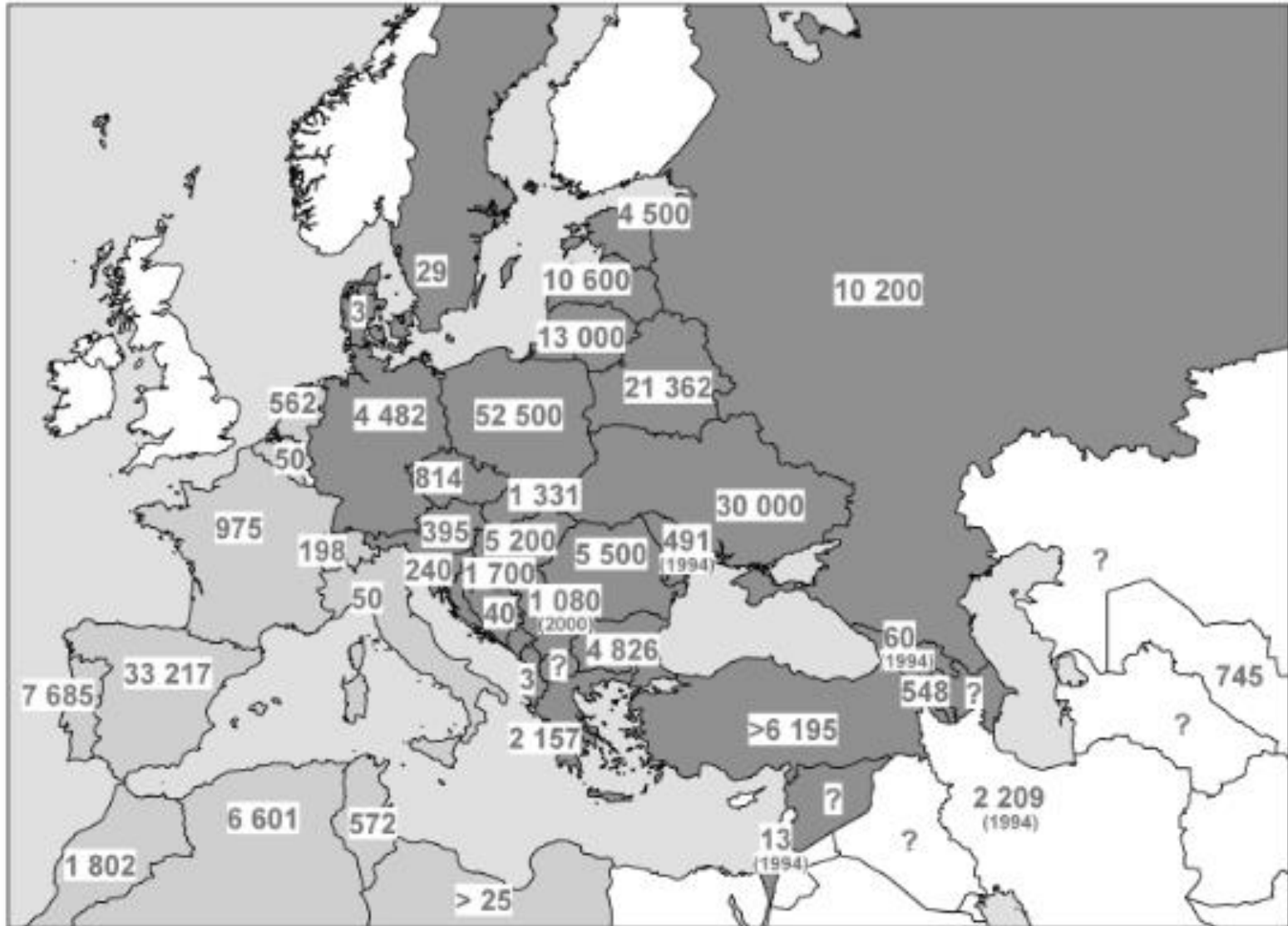

Bocian biały w Europie

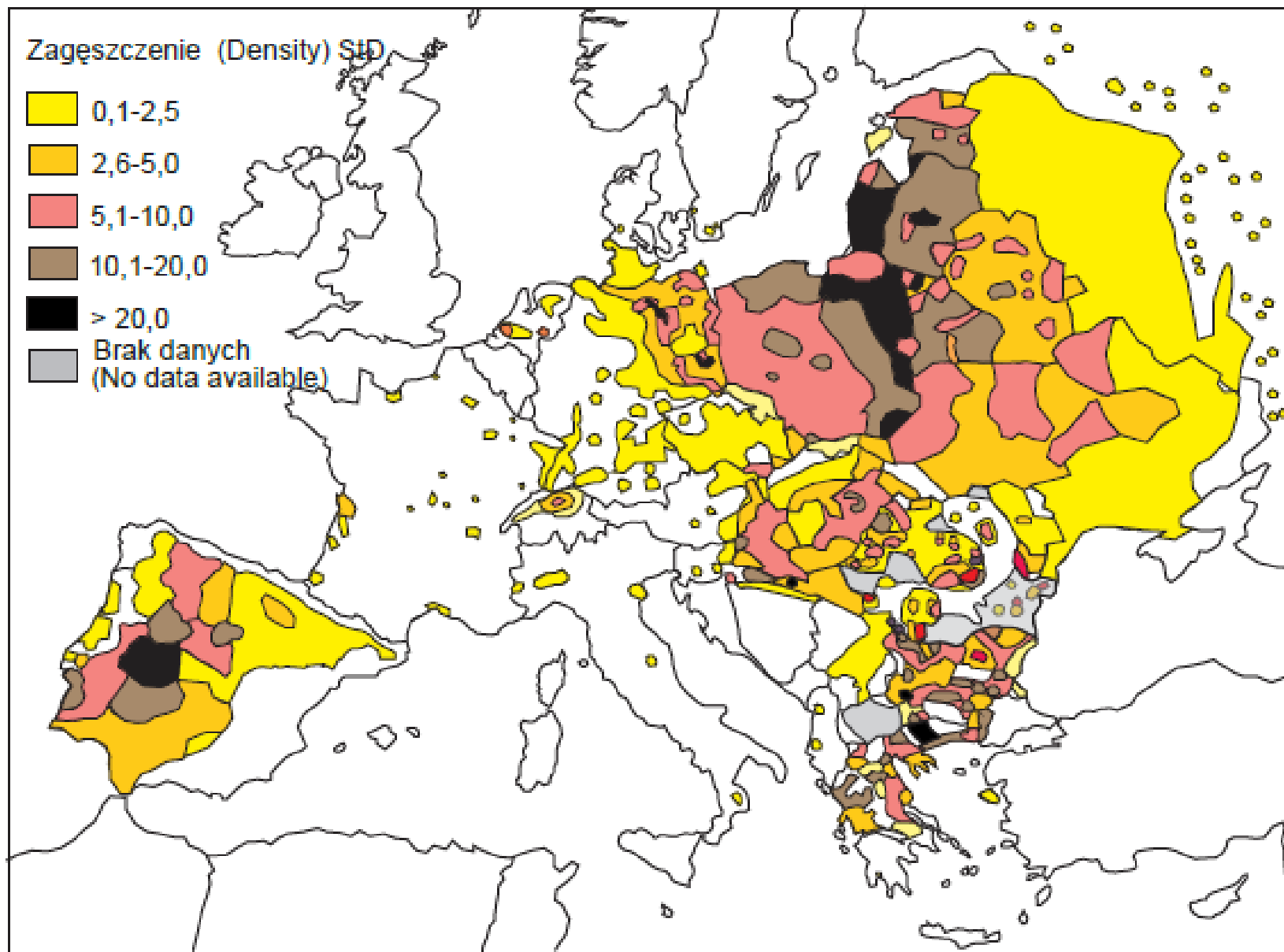
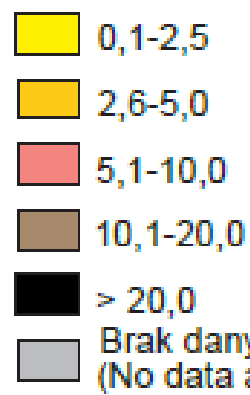
- Lęgowsy w 33 krajach.
- Liczebność populacji lęgowej: 167 000 par (2004).
- Trend populacji – wzrastający.

Występowanie bociana białego w Europie (2004)

Zagęszczenie (Density) STD

Bocian biały w Europie

- Aktualnie najliczniejsza światowa populacja bociana białego zasiedla Hiszpanię (brak dokładnych danych).
- Przyczyna – organiczne migracji (wędrówka powoduje ok. 60% śmiertelność młodych osobników) oraz zasobne żerowiska w postaci wysypisk śmieci i introdukowanego raka amerykańskiego.

Hiszpania, Alfaro

Bocian biały w Polsce

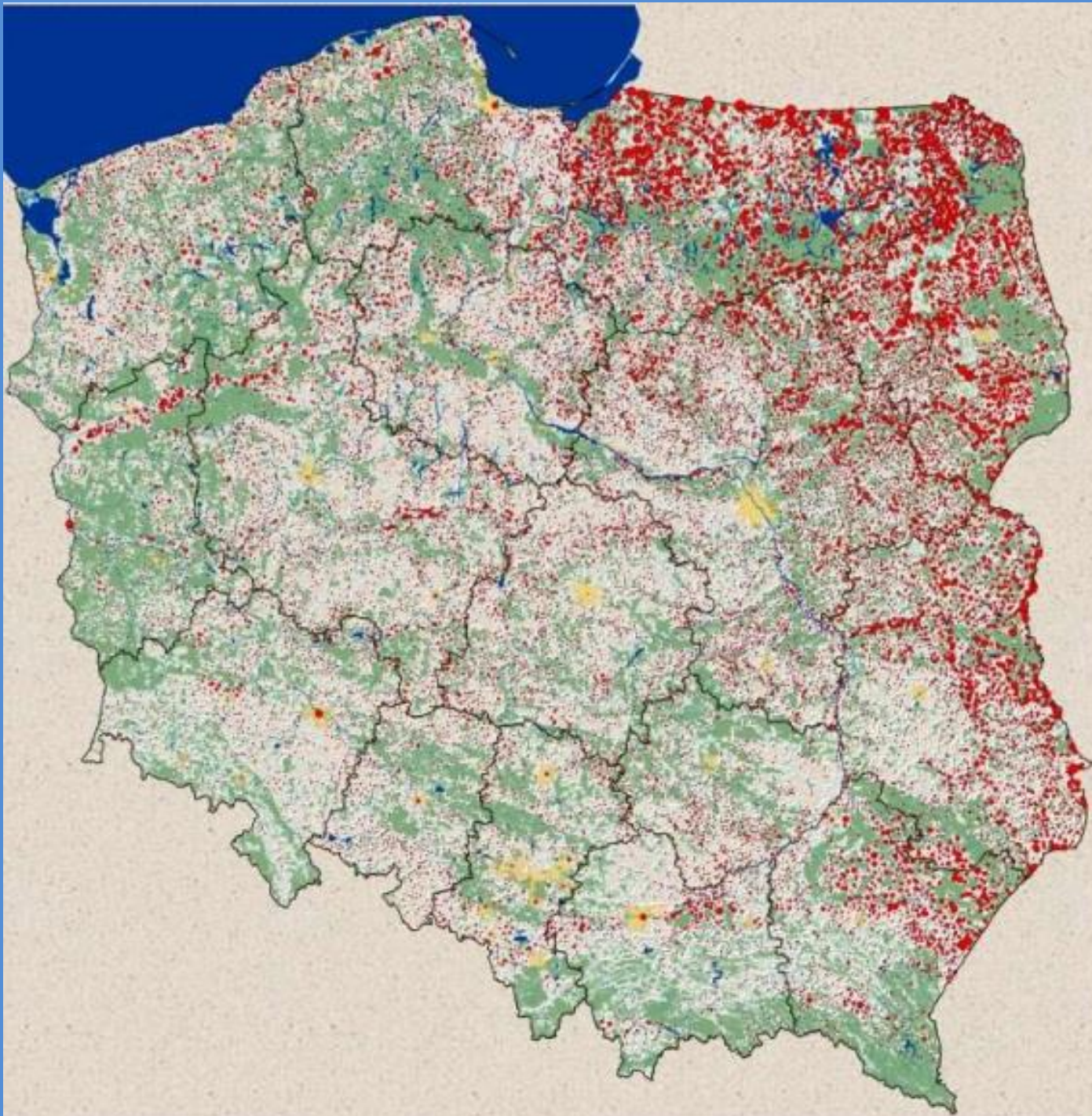
- W 2004 r. populacja tego gatunku liczyła ok. 52 500 par.
- W 2014 r. odnotowano spadek liczebności o ok. 15-20% (42 000–44 625 par).
- Na zachodzie kraju spadki są jeszcze większe i dochodzą do ponad 40%:
  - ✓ dolnośląskie i lubuskie – 42%,
  - ✓ opolskie, wielopolskie, śląskie – ok. 30%,
  - ✓ pomorskie – 20–25%,
  - ✓ warmińsko-mazurskie – 30%,
  - ✓ podlaskie – 10%.

Bocian biały w Polsce

A white stork is shown in flight, with its wings spread wide, flying over a wetland area. The bird is the central focus, with its long neck and red legs visible. The background is a soft-focus landscape of water and green vegetation.

Powody spadku populacji bociana białego w kraju:

- intensyfikacja rolnictwa,
- zarzucanie użytkowania,
- zmiany struktury i użytkowania gruntów,
- regulacja rzek,
- melioracje odwadniające,
- zmiany klimatyczne.

2004

Ostojka Warmińska (2014)

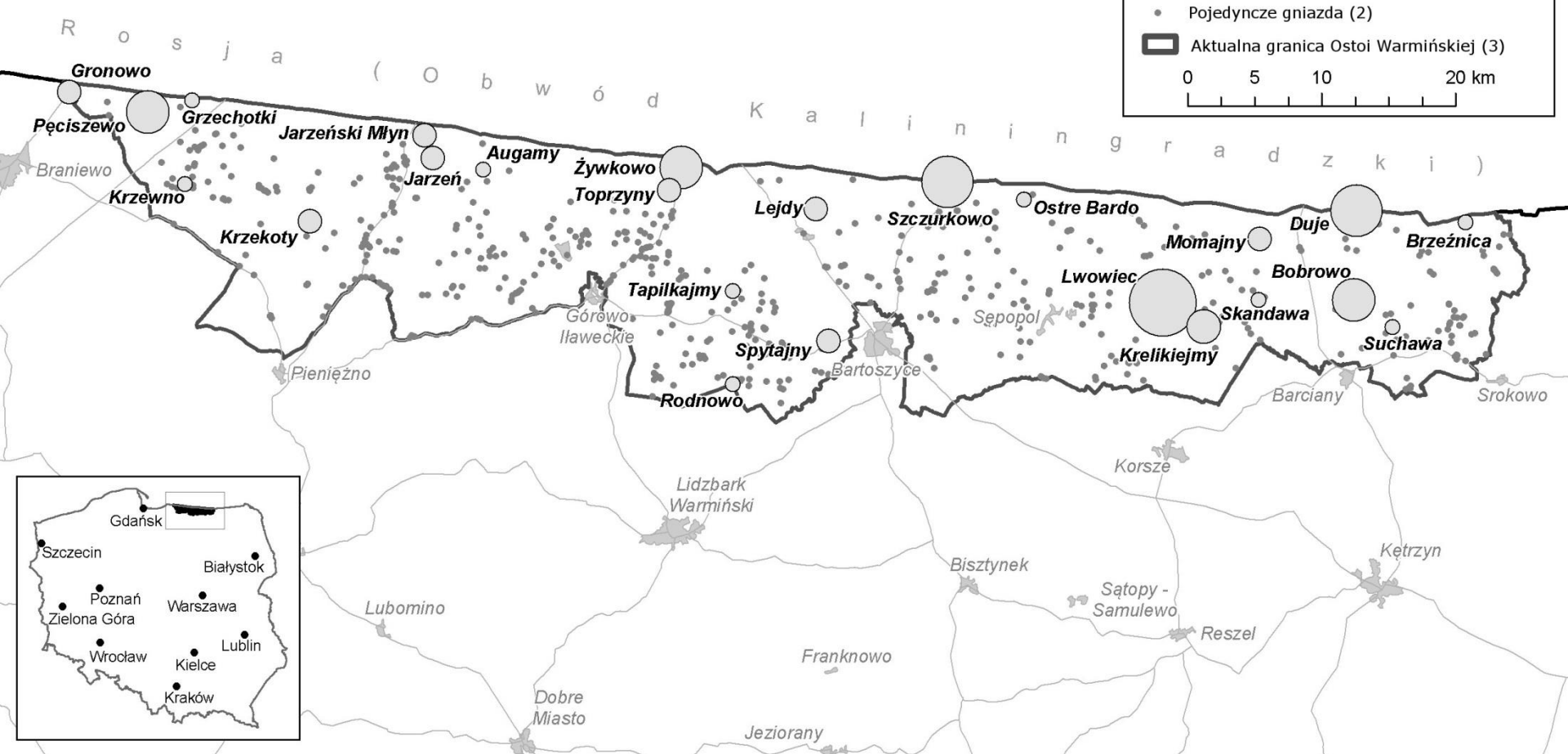
Liczba gniazd w koloniach (1)

○	5-9	○	30-39
○	10-14	○	40-49
○	15-19		
○	20-29		

LEGENDA

- Pojedyncze gniazda (2)
- ▭ Aktualna granica Ostoi Warmińskiej (3)

0 5 10 20 km

A photograph of a white stork perched on a nest of straw atop a brick chimney. The chimney is made of red bricks and has some peeling plaster. The background is a clear blue sky. The word 'Zagrożenia' is overlaid in large black text.

Zagrożenia

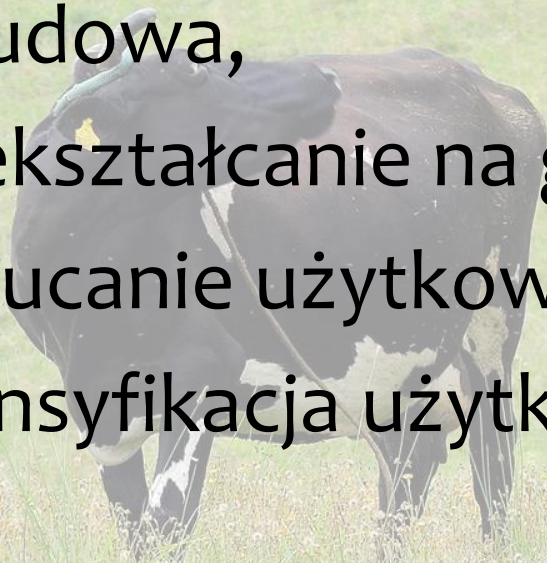

Zmiany klimatyczne

Zmniejszenie areału żerowisk:

- zalesianie,
- odwadnianie,
- zabudowa,
- przekształcanie na grunty orne,
- zarzucanie użytkowania,
- intensyfikacja użytkowania.

Kolizje z liniami elektroenergetycznymi

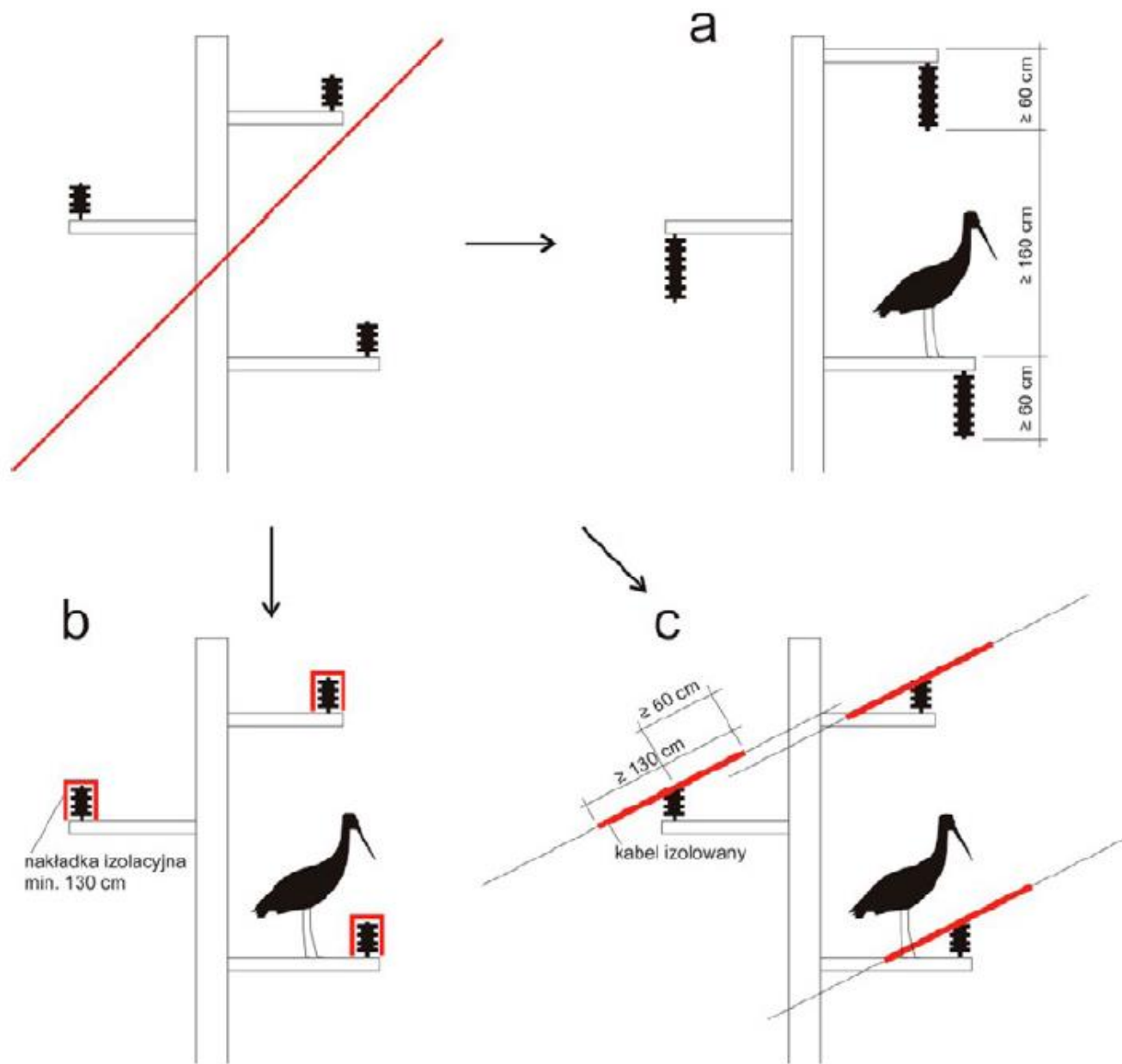

Sposób rozmieszczenia kul – widok z boku (na podstawie APLIC 2012).
Placement of sign spheres – side view (after APLIC 2012).

A photograph of a utility pole with several power lines. A dead bird is hanging from one of the lines. The background is a clear, light blue sky. The text 'Porażenia prądem' is overlaid on the image in a large, bold, black font.

Porażenia prądem

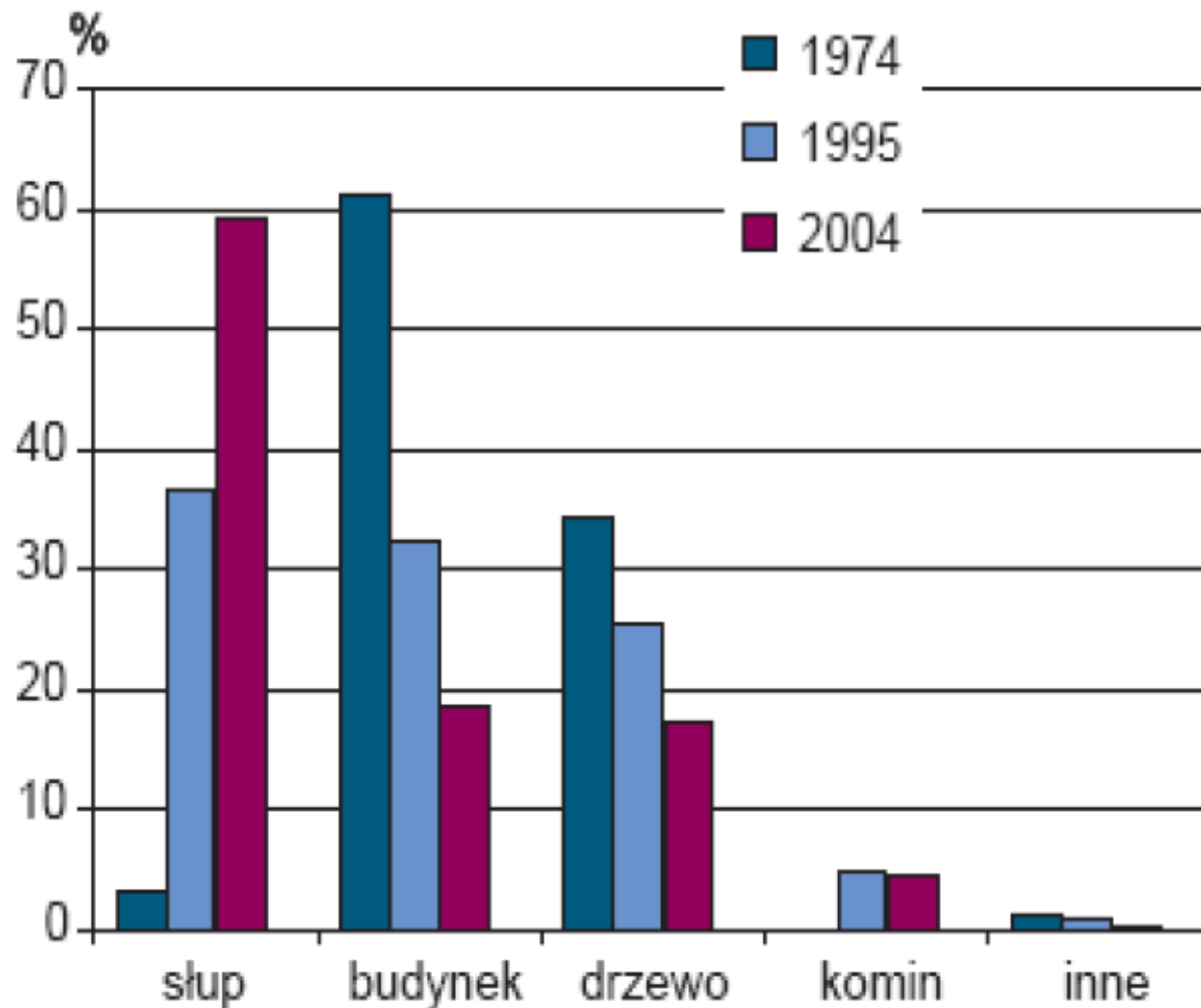

Zabezpieczenie słupów przelotowych z przewodami na kilku poziomach i izolatorami stojącymi. Rozwiązanie „a” jest lepsze niż rozwiązania „b” lub „c” (na podstawie VSE 2009, Böhmer 2011, Haas et al. 2003).

Utrata miejsc gniazdowania

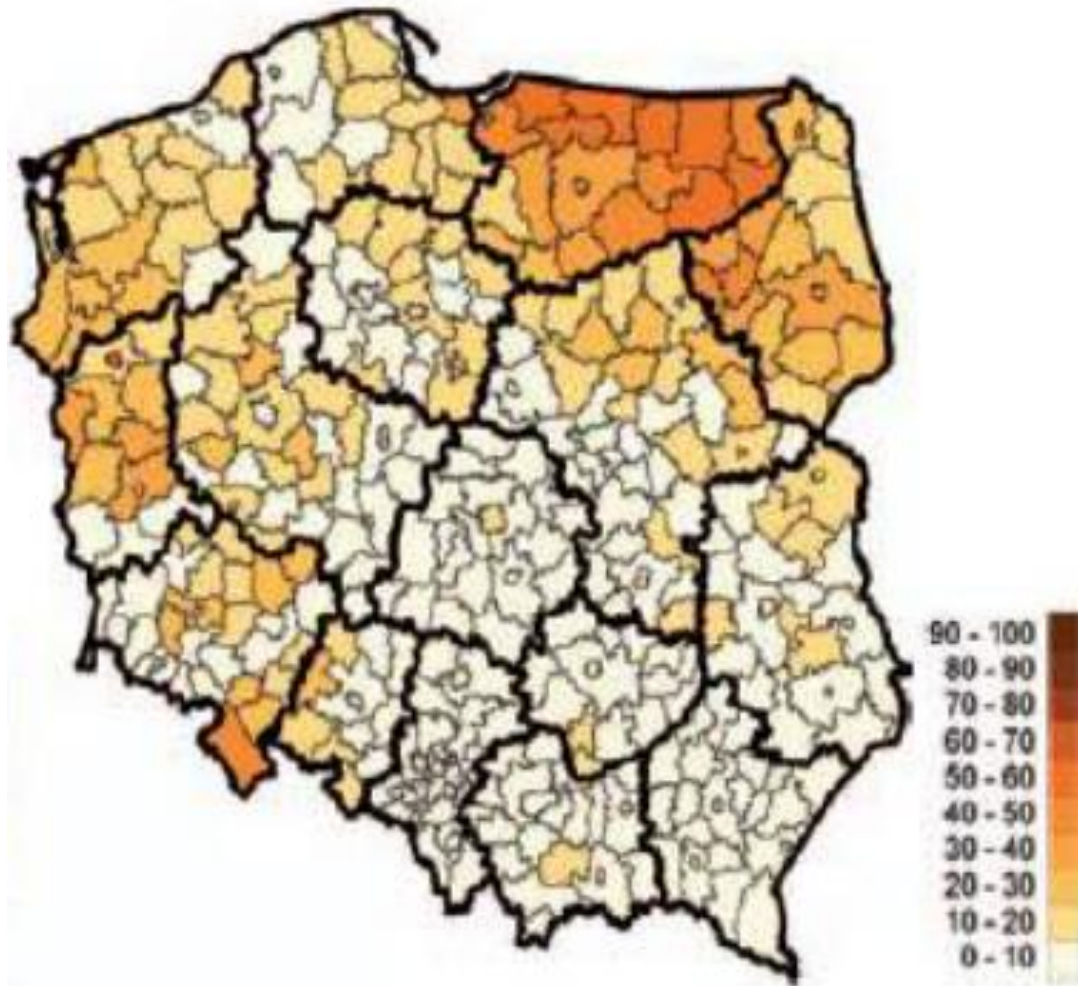

Zmiany umiejscowienia gniazd bociana białego

Gniazda bocianie na budynkach

Śmiertelność w czasie wędrówek

Drapieznictwo

Dziękuję za uwagę

